

כא :

עין משפט
נר מצוה

כר א מ"י פ"ח מ"ח
סגדיון הלס: סמג
למין רח טושי"ע ח"ת סמג
א: ספ"ק א:
כר ב מ"י פ"ט מ"ח
מחמט עניס הלס
יג סמג פקין רגט טושי"ע
י"ד ס"י רגט ספ"ק א:
כר ג מ"י פ"יט מ"ח
לשוט הלס: סמג
פקין מח לו טושי"ע אר"ע
סמג קוב ספ"ק ד:
כר ד מ"י פ"י"ב מ"ח
ומי"ח ומחנה הלס: ט
טושי"ע אר"ע יג א"ל ספ"ק
טושי"ע ח"ת י"ד רמח
ספ"ק א וספ"ק ג:

תוספות שאנץ

[illegible]

בן עזאי אומר חייב אדם וכו'. ירושלמי דבן עזאי דלא כר"א בן עזריה דדריש (מנחת דף ג.) הקהל את העם האנשים והנשים והיטף אנשים צאו ללמוד נשים לשמוע ונראה דפי' דמזיה לשמוע הנשים כדי שיעדו לקיים מצוה ולא משום שיעדו שזכות חולה א:

מטרינה שאלה את ר' אלעזר מפני מה ב' חטא אחת במעשה העגל וכן תפין בן יצחק אמר לה לוי אשה חכמה אלא מפיוס חמור לו הורקטנו בנו בשביל שלל להשיבה דבר אחד מן הסודרה אבדת ממנו י' מלות וכו' מעשר בכל שנה ב' אמי' ושרשו ד"מ אמר יצחקו דברי מורה לגשיו:

ורבנן האי אני חכמה
 ליה לכדרכי יוסי בר'
 הנינא אין דברי תורא
 שמעמיד עצמו ערום
 חכמה שכנתי ערמה
 תורה מתקיימין אלא
 כמי שאינו שנאמר ¹²
 רבי יהושע אומר רבי
 קאמר רבי קאמר ¹³ ר' יוחנן
 עמו מתשעת קבין ופת
 חסיד שוטה כו' היכי
 דקא טבעה איתתא ב'
 ארעא לאיסתכולי בה
 ערום אמר רבי ¹⁴ יוחנן
 לדיין קודם שיבא בע'
 אומר זה הנותן דינ'
 מאתים וזו רתנן ¹⁵
 ומעשר עני היה לו
 זה יטול רבי אסי אמר
 דאמר רבי אסי א"ר
 שמכרו מכרו אביי א
 בן גמליאל דתניא נכס'
 מוציא מיד הלוקחות
 ראשון רב יוסף בר חנני
 וריקא אמר רבי הונא

פרושים וכו' ברכה הם חד תלמיד מדר' בון הוו לו תלמידי וזו חסר
עבדין ביה תלמידיו עין בישא ומלון ליה אחא בעי מוסי עמיה דין
רמא לתלמידיו ואעלונא קטילון תלמודא דר' קרט ובה עמיה דין דהוה
רשע וטון ביה דין לא פליגי ובגמרא י"דאז ארמ חמשין עבדינן
וגראה דוקא לענין מוון הבנות אמרין מה שמכרו מכרו אבל לענין
אזינס יולין למכור כדאמר' ב' הנושא (בבבבב) יאומינס שמכרו
שקדמו ומכרו בנותא מועיטס וכו' הם לא משתעבדי לא ממאיס א' נ
ולא דמו נאכסא למדור ובה דין אס מכרו בנכסינס מרובין
האבה (סע סע) בן מכרו בן משעט און מולין למוותו ובה דנקא
הפקד מוות היכא דאזכא נכסינס מרובין רבי פ' בתוספתו דר
אמר רבי יוחנן בן אילעאי משמיה דהוקיא כל מקוס שאמר ר"ג
הסא (דף קא) ובפרק מי שמת (ד"ב קטס) אמר ארמון וכי בשביל
מאי דחוקין לפרש כן ס' אליבא דאדמונ טפי מאלבא דרבנן:
מאי דחוקין (ד"ב קא) משום דגרס בעבור על דברי שמואל וכו'
דהיינו ראשון לא מיקרי רשע ואף על גב דלכתחילה אסור לעשות
כדאנו וקשיא לפירושו כסוף פרק מי שהיה גשו (בבבבב דף סג)
ואין לאחריך בתקוס בעל כלום וכן אמר אביי הכי ואמאר אביי אחרו
מכר עמלן למשיא ומיחיה וכו' לפרש קוין דמשיא נקרא שבע מכלל ד
יולד לראשון אלף אילת פירות כלבד ואי כסוף דנקדמאר אביי הכי המה
בבבבב בפרק מי שהיה גשו (ד"ב סג) בעל לוקח הוי ואין לאחריך במנא
קנין פירות קנין הגוף דמי ובסוף פרק השולח (גיטין דף סח) אמר אביי
דמי דרשאה דלמשיא דס"ל ללאו קנין הגוף דמי יש לתכר דוקא גפי
דמי מררנין דלמשיא דס"ל קנין הגוף דמי אמרין משמע גוף גפי
כרשב"ג וי"ל בעלמא כסירה לן ללאו קנין הגוף דמי דפסקין כפרה
אלהכחא דפסקין כר"ל פרק החולין ובהא דאמרין קיימא לן כרשב"ג
דהכי קיימא לן כדאמר אביי אחרו רשע וכו' ולקמן נמי הייא אה
דמי כרשב"ג עד אפילו רשב"ג לא קאמר בתקוס שמעין דאלהכחא
קנין ובהא היינו טעמא דאמרין שאני ולא מהכא לעלמא דהלכה
ומתנדון (ד"ב קא) אמר רב כהנא משום ר"ע איוו עיי ורשע עורר

היה נומל פרק שלישי סומה

לימדה חִפְיוֹת ס"ד. ובי מורה חִפְיוֹת קרא לה: כִּאֵלּוּ. שמעתי
היא מבינה ערמומית ועושה דבריה בִּהְלָעַ: חֲכָמָה. מורה:
שמעתי עֲלָמוּ עָרוֹם עֵלִי. שִׁפְרָשׁ מִכָּל עֶסְקִים וְעֵשָׂה עֵלִי
עֵי וְחָסַר כָּל. וְנִלְכָּה שְׁמֵשׁ עֲלָמוּ עָרוֹם עֵלִי גִרְסָן שמעתי

שיתקיים תורתו לקדוק על יד וללמוד
 מכל דאס: מאין תפאל. מן העשר
 כלין: רולא אשה בקב ותיפלות
 תפלות ליון תבנות מועטין ויפול
 תפלותה תאז לה בתשמיש מתי קבין
 ופרישות לפרוש מן התפלות לפיכך
 אין טוב שתלמוד תורה: שמעשים
 דבריו דליין. דשמקבעו בלב הדיין
 שער ויחיו לבריו של זה קשין
 לפלגן והרי ערמותו ורעה ורע
 שעובר על לא תשא שמע שוא (שמה)
 (ג): להשלים מאשים וזו. ומתנה לא
 יטול לקט רש לו קדושין (ש"ס)
 בנכסים מועטין. דקדושין (כ"ב) ד
 קול: מן שמה והנה נכס ונכס
 בזמן שהנכסים מרובין הכנים ירשו
 והבנות חיותו נכסים מועטין הבנות
 חיותו והבנים ישאלו על הפתחים:
 שקדמו ומכרו. קודם שגאלו הבנות
 לב"ד והעמידום ב"ד לנכסים בחזקת
 נשות: הפכרעיה אחרים כאורחותיו.
 ראו ושאו תבוי ולכו בדרכי. לא תחזון
 זה אלא להראות עצמו כחסיד בעיני
 הצדקות ואין טובו כבדו אלא שלא
 ידקדקו אחריו לבדוק בתועבותיו:
 שקרא

שיש לו מאתים זוז לא יטול לקט שכחה ופאה
אתים חסר דינר אפילו אלף נותנין לו כאחת הרי
רבי יוחנן זה המשיא עצה למכור בנכסים מועטין
יוחנן ^{היינו} יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטין מה
זו ^{היה} המשיא עצה למכור בנכסים כרכן שמעון
לך ואחרך לפלוני וירד הראשון ומכר ואכל השני
דברי רבי רשב"ג אומר האין לשני אלא מה ששייר
אמר רב ששת זה המכרע אחרים באורחותיו רבי
זה המוקל לעצמו ומחמיר לאחרים עולא אמר זה
שקאר

זה והוא רבי יליף למוצי עמינה דתלמא שנים משכר מסכני חד זמן
הוא יליף אל ר"ל רבי אית לי שיעורא אמר וזה מפת פרשנים נגדו זמן
יליף שנינו בפרק בתרא דמסכת פאה (מ"ט) מי שיש לו חמשים זוז והוא
מן מאתן דלא עדין: **"תומו"ם** שקדמו וסבדו בנכסים מועטין.
מון האשה כיון משתעבד לה בעל תמונות חייבי הכנסים בחזקתם
בדור אלמנה לא עשו אלא כלום ומ"ס מדר"א אפי' ר"ל יורשתי תומים
זמן דעמל דרה בן בחי בעל חלל ממונות כלס אפי' יורשתי תמונות
זמן שמכרו מכרו דמטלטלי לא משתעבדי לתמונות ואמר' בפ' מציאת
נכסים מועטין אורחא דמיתלא נקט דלא מוכין איש נכסים משום
יחנן פליג אההיא דמסקינן בפרק ב' דיני גזירות (שם דף קט.)
ואח אפי' את דברי אדמונ הלכא כמותו וגבי נכסים מועטין מינא
אזי וכו' וההפסדי ואמר ר"ג רואה את אמי דברי אדמונ לא דעמל
ר"א אמר זה הפשיא עצה לטבור בנכסים ברשב"ג. רשב"ס פ'
עוס דלחט מעשו והרי הוא מוטא ולא לו ומיהו המוכר עמלו
כך דלא חמיר אסוריה שחרי השלטנו הותן גיפת ופירות לעשות
אמר אפי' נכסיו לא וואחרך פלגיו ועמדה וינחם בעל לוקא ויהי
ערוס זה המשיא בו' מי קאמר מינשא ניסת קאמר אלמא דמדמי
וכר אסור לעשות למחילה אפי' דלא נקרא רשע דקדמתי התם אין
עלה וכו' ברשב"ג מכלל דאפי' ס"ל ברשב"ג ויהי אמר אפי' נמי
לוקא כלום ינחמי ויחלין (ב"ב דף קל.) מפרש עמאל משום דקסבר
קטנין בעל נכסי שמו לר"ך הדשא אפי' פירות ידידי הגוף
אחרין ס"ל לאפי' דקנין הגוף דאפי' ר"ל דאמר לאו קנין הגוף
ותם נמן לראשון דהא גדידא פ' אחרין יוש פלוג ואף הוא פסק שם
המולך וינחם דף לו: הכא אחרין שאני וכן עיקר דלא תשיי הלכתא
דפסוקי' הלכתא לקולא פליג ר"ל ומדאפי' נמי איכא למשעבד
גמא דהארי לה דקנין בנכסא לא פליג ר"ל אול אפי' אקנייה לבנו
ברשב"ג הלכך בעינן לפרושי דרשב"ג ס"ל כר"ל דלאו קנין הגוף
וימינה לר' ומאי לא קא תשיב נמי יהיא דאלו הן הנשיפין
זה המשהה כמו בזוגת ריש לומר דעני ורשע לא קא תשיב:
רבי

מסורת הש"ס

(א) כתובות סב: (ג) (בדק)
אלפס איתא רבי חנינא וכן
איתא במנחותא פ'
משפטים, (ג) פאה פ"ה
מ"ח, (ד) כתובות קג, כמות
סז: (ה) קמ, (ז) כתובות
פז: (ח) קלו, קעד: ערכין
כג, (ו) פ"ה, (ו) ש"ך במשנה
לפני כ, (ח) (ג"ז ש"ך סס),
(ט) נבאיתא פ"ה דפאה
מ"ו, (י) ר"ל ירושלמי,
(כ) אליהו דרבנן טפי מחליבא
דאדמון, מדרש.

תורה אור השלם

1. אני חכמה שקנתי
ערמה ודעת מזמות
אמצא: משלי ח יב
2. והחכמה מאין תמצא
ואי זה מקום בניה:
איוב כח יב

הגהות מהר"ב

[illegible]

מוסף רש"י

[illegible]